

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaque peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Echo Concionis IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

At non Angelus certè fuit natura, sed gratia & officio; nihilo tamè Angelis minor, ac fortassis etiam aliquàto maior.

Dicis causà; Etsi vestis aurea, sit Linea aut Lanae pretiosior; possit tamen Lanae tanto artificio, totque gemmarum appendicibus nobilitati, vt Lancam auream sit institor quiuis prælaturus.

Vt Lyssippi nobilis quondam statuarij statua illa marmorea Alexandrum referens, visa pretiosior, quàm aurea illa altera; ideoque pretium marmoream dedit Alexander talenta viginti, auream duo duntaxat, quod aurea, etsi materiam nobilitate marmoream vincens, vinceretur tamen à marmorea artis plenitudine, vt in quam omnem artis atque ingenij vim statuarius effudisset (vt refert Plinius:) sic Angelus natura, quidem nobilior Ioanne; Ioannes autem Angelo, amplitudine gratiarum.

Quærit ergò quispiam, quis & quantus Iohannes Baptista?

Verbulo responderim, esse omne quod nõ sit Deus. Homo, vt mater eius.

Minus aliquid est Christo & Maria; maius aliquid altiusque cæteris vniuersis.

D. Bernardus & Gersonius, Doctores Catholicissimi, adserere audent, Baptistam istum vnum solumque, in Cælo vnã constituere Hierarchiam, neminem illi latus, neque dextrum neque sinistrum, claudere.

An non igitur Iohannes Magnus? an non hic Tragediæ nostræ actor, ante omnes illustris?

Quis ergo illustrior, hoc sceleratior persequitur.

E C H O

CONCIONIS IV.

THEMA. Herodes Tetrarcha metuebat Ioannem, sciens eum virum iustum, & sanctum, & custodiebat eum, & libenter eum audiebat, & audire eo multa faciebat. Marci 6.

E

Facta

Facta repetitione vsitata, sic propositum:

- Dicendum hodie mihi
1. De notis, quibus Electi à Reprobis discernuntur;
 2. Herodem nonnullas Electorum notas habuisse;
 3. Herosiadem contra nullas omnino: & Baptistam felicem fuisse Concionatorem. AVE

I.

De notis, quibus Electi à Reprobis discernuntur.

Vero verius quidem est (Auditores) nullam omninò rerum classem, quæ sunt, vel arte fiunt, vel moribus siue hominum siue Angelorum constant, reperiri, in quam non, vel falsa cum veris, vel imaginaria cum ipsissimis, vel mala cum bonis, aut diuinitus congesta sint, aut irreperiri, vt falli in procliui sit cuiquam.

Falsa veris, & mala bonis permixta sunt.

Aristoteles ipse censuit, contingere nonnunquã, vt quardã falsa, veris probabiliora sint; hoc est, nonnulla mendacia probari verisimilius, quã quæ sunt verissima.

Liquet, vel ex augustissimo Altaris Sacramento, in quo facilius est hæreticis probare, non inesse nec hic corpus Christi sub specie panis, nec ibi sanguinem verum ipsissimumque sub specie vini, quam nobis Catholicis inesse, vti vel verisimile inest, vel Deus fuerit (quod absit) quouis Creerensi, & Partho mendacior.

Militant enim pro hæreticorum negatiua mendacissima omnes sensus corporis nostri, tota panè natura, & omnium Philosophorum schola, vt in errorem etiam induci panè possint electi, & fortissimi.

Pro nobis tantum simplex verbum ipsius Veritatis, id est Dei, ex quo omnis armatura sortium.

Ergò nil mirum, homines falli non infrequentet. An non in metallis quoque est aurum verum, est etiam falsum? An non & vera, falsaque diuitiæ?

In artificialibus an non, numus verus, & alius adulterinus, & subaratus?

An non Logici & Philosophi veri, etiã & Sophistæ? In Angelis, an non quidam boni, quidam Mali, Boni gratia, Mali sponte sua?

Cut

Cur enim memorat scriptura quasdam immisiones per Angelos malos? Et; Inuasi Spiritus Domini malus Saul? Et forte huc quoque spectat istud; Probate Spiritus, si ex Deo sunt.

In Prophetis, an non quidam Veri, quidam Pseudoprophetae?

Matth. 7. Adiudicate à falsis Prophetis, ait Christus. Elias eiusmodi quadringentos trucidauit.

An non Boni, Maliq; Pastores? Cur enim dicitur, Ego sum pastor bonus: Et, mercenarius autem, & qui non est pastor, &c.

Cur, & e pastoribus, qui pascebant semetipso?

Ioann. 10.

In Apostolis, an non veri quidam, quidam Pseudopostoli sunt & falsi fratres, à quibus grande periculum, quorum fallaciam, & perfidiam in epistolis D. Paulus non semel accusat?

In miraculis, an non quaedam vera, quaedam falsa, & quaedam, quae potius mirabilia appellemus, ut illa Magorum Aegypti coram Mose & Pharaone?

In moralibus, an non vera falsaq; Iustitia, Pœnitentia, Nobilitas, &c.

In cœtibus hominum, an non Ecclesia quaedam vera Catholica, alia falsa, & poti⁹ Sathanę Synagoga?

In Catholica, an non quidam Electi, quidam Reprobis?

In hominibus, an non quidam potius hominū simiē, quam homines, ut valde improbi, qui nihil hominis præter vngues & vultū habent? Nā homines propriē intūs sumus, & secundum animū, Basilij Magni sensu.

In corporum affectionibus, an non medici etiā sanitatem veram falsamq; describunt, imō & famem sitimq; veram & falsam?

D. Bassi.

hom. 10. in

hexa. in

illud. fa-

ciamus

hom. ad

imag.

Quid: in classe quoq; Diuinitatis (etsi reuera nō est hic classis dicenda, cum non sit, nisi vnus Deus Trinitas) an non est vnus verus Deus, multi etiam falsō appellati & crediti, ut Iupiter, & Cybele, falsi Deorum parentes, & alij panē innumerabiles?

Ita quidem res habet. At Dei tamen beneficio magno factum est, ut vera à falsis, bona à malis, aliqua discerni possint.

Dari tamē
vnde alia
ab aliis di-
cernantur

Deus imprimis verus ille, à falsis, Omnipotentia, Miraculisque discernitur.

Magister lib. 1. sent. dist. 3. §. B. Potuerunt homines cognoscere, siue cognouerunt, vltra omnem creaturam esse, illum, qui ea fecit, qua nulla creaturam facere vel destruere potest. Accedat quaecunque vni creatura, & faciat tale caelum & terram, & dicam quia Deus est. Sed quia nulla creatura talia facere valet, constat semper omnem creaturam esse illum qui ea fecit, ac per hoc illum esse Deum.

Idem ibid. §. E. Ex perpetuitate creaturarum, intelligitur Conditor Aeternus; ex magnitudine creaturarum, Omnipotens: ex ordinatione & dispositione, Sapiens; ex gubernatione, Bonus.

Angeli Boni Maliq; ferè probantur, quòd Bonus cum apparet, initio terret, malus adulatur; Bonus abiens solatur; Malus contristat, &c.

Prophetæ falsi à veris, ex fructu & messe discernuntur.

Matth. 7. *A fructibus eorum cognoscetis eos*, id est, à moribus, vel quibus ipsi viuunt, vel ad quos alios trahunt, prædicatione libertatis, aut potius omnium scelerum licentiæ.

Veras olim vxores, & maritas fidas, ab infidis, a que amarissimæ Legis Mosaicæ, discernebant.

Aurum ignis, Lydius lapis, & aurifex probatur.

Sanitatem veram à falsâ, ferè vrina, & venæ pulsus &c. Domum firmam, aut nauim validam vel infirmâ, probant, flumina, venti, scopuli, &c.

Miracula { 1. *Vtilitas,*
vera pro- { 2. *Necessitas;*
bantur. { 3. *Naturæ supergressio.*

Ecclesia vera etiam suas notas habet, quibus ab arrogante synagoga Sathanæ secernatur, vt quòd vna sit, quòd sancta, quòd Catholica, quòd Apostolica, &c. de quibus Cardinalis Bellarminus fusè in *Controuersijs*, & Franciscus Bozzius omnium fusissimè, in opere quod de notis Ecclesiæ inscripsit.

Improbos quoq; præscitos & desperatæ salutis homines,

mines, ab Electis, tam eos qui in Ecclesia, quam qui in vet. synagoga (in vtraque enim improbi cum Electis, vt boni & mali pisces in sagena Euangelica; vt in domo Abrahæ Ismahel & Isaacus; permixti sunt) per signa etiam libera ab vtrisque; edita, satis apparenter poterit Ecclesia discernere.

Quidni? cum aquilis sit datum veram sobolem ab adulterina discernere?

Dicuntur enim pulli aquilarum à patribus sic probari, patris se. vngue suspendi, & radijs Solis opponi: qui firmè cōtemplatus fuerit, filius agnoscitur: si acie palpitauerit, tamquam adulterinus ab vngue dimittitur, ait August.

Notatu oignū de aquilis. D. Aug. tract. 36. in Ioann. post med. D. Bonaventura

Etsi Bonaventurę sensu secundū ordinatissimam dispositionem hoc factum est. vt nulli reueletur, an sit prædestinatus, nisi sit à Deo confirmatus in bono, vt non possit eleuari per superbiam, vel torpere per negligentiam; tamen quædam Doctores signa adsignantur, quibus probabiliter & certitudine quadam morali, vel benè speret vel desperet Ecclesia de his aut illis, & ipsi de seipsis.

uent. in summa sua Theologiæ Trigostana part. I. q. 18 art. 4. ad 1.

D. Bernard. ser. 8. Paschæ. Non sine consolationis testimonij, Deum electos suos reliquit.

- S. Thom. ponit 3. Electori signa.
 - 1. Testimonium nostræ conscientie;
 - 2. Verbum Dei audire, & retinere;
 - 3. Internum gulum diuinæ sapientiæ.
 - 1. Cordis duritia,
 - 2. Audiendi verbi Dei negligentia, & auditii velox obliuio;
 - 3. Stupor & fallidium rerum diuinarum.

Quibus notis Electi à Reprobis discerni possint. S. Thom. opusculo 60. de humanis.

- ergo ista erunt,
 - 1. Humilitatem; Greg.
 - 2. Desiderium celestium; Gregor.
 - 3. Patientiam n. aduersi; Cyp.
 - 4. Vinere vt pauci; Hieron.
 - 5. Dolere de peccatis; Ambr.

Reprobiorum ergo ista erunt.

- 1. Superbia Greg.
- 2. Amor terrenorū; Gr. Christi.
- 3. Impasientia; Cyp.
- 4. Vinere vt multi Hieron.
- 5. Nil panitere; Ambr.

- Alij quidam ista adsignat,
1. Diligere inimicos;
 2. Velle mori pro salute proximi;
 3. Pati fortiter aduersa;
 4. Paratum esse omnibus renuntiare, & sequi Christum;
 5. Sincerè Deum timere.

Omnes in genere suo optimè.

Sed nos ex his, alijsq; quibusdam adpensis, Iudicem signorum, quibus Electi a Reprobis distinguantur, pleniorè iam iam ordinabimus.

- Ergò signorum Electionis quædam sunt, respectu
1. Dei;
 2. Diuinorum;
 3. Sui ipsius;
 4. Proximi.

Respectu Dei duo signa Electionis.

- *i. Dei respectu, signa Electionis niserant,
1. Deum sincerè timere;
 2. Paratum esse omnibus renuntiare, & Christum sequi.

*j. DEVM SYNCERE TIMERE; Qui enim Deum timet, nihil negligit eorum, quæ faciendæ sunt, ut dicitur Eccles. 7.

Psalmista sæpè clamitat beatos, id est beatitudini proximos, atque idoneos, qui timent Dominum.

Psal. Benedixit omnibus qui timent Dominum, pusillum cum maioribus.

Certè, si qui vitat malum, & facit bonum absolute iustus est, & iustus omnis saluabitur.

Si timor Domini expellit peccatum, ut sapiens ait;

Si qui timet Deum, faciet bonus;

Consequitur, sincere timentem Deum, optimè de se sperare posse.

*ij. PARATVM ESSE omnibus renuntiare, &c. Luc. 14. Nisi quis renuntiauerit omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus.

Matth. 19. Vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit filius hominis &c. sedebitis & vos iudicantes duodecim tribus Israel.

Quoniam verò non est id absolutè necessariū fieri, sed satis est animo paratū ad id esse, cum Christi gloria

ria id flagitaret; ideo & alibi dictum, *Beati pauperes spiritu*, quonia ipso est regnum celoru, vbi pauperes spiritu vocantur diuitiarum vel habitatum vel habendum solo animo, tamen toto, contemptores. *Matth. 5.*

Non tam quid agas, qua quid velis, aut agere paratus sis, spectat bonus Dominus.

* 2. Diuinorum respectu, signa Electionis sunt	} 1. Dei verbum libenter audire, legere;	} Respectu rerum diuinarum quinque;	
			2. Eorundem meminisse; & exequi;
			3. Caelestia desiderare;
			4. Gustare diuinam sapientiam;
			5. Saepè recordari Passionis Christi.

* j. DEI VERBUM libenter audire, legere &c.	1. Audire verbum Dei;
Iohann. 8. <i>Omnis qui ex Deo est, verba Dei audit.</i>	
<i>Omnis qui est ex veritate, audit vocem meam.</i>	

Beatiore pæne a Christo prædicantur, qui audiunt verbum Dei, quam mater ipsa quæ se Verbū peperit.

Beator Maria, quod mente conceperit Verbū substantiale & personale Dei, item Verbū Verbi, seu verbum verbis constans, & mente gesserit; quam quod ventre illud ipsum hauserit, fouerit, genuerit.

Vt esurire, & auidè comedere, signum vitæ corporalis vulgò vocat; sic dixerim vitæ spiritualis & æternæ magnum indicium, affectare suauissimum illum pastum animorū, libèter q; audire verbū Dei, & discere.

Sustinere triduo docetem Iesum, nec habere quod manduces, vt quondam turba illa;

Sedere ad pedes Christi, ibiq; cum Magdalena audire verbū Dei, nec ab ore loquentis pendente posse auelli, non ob ministeria domestica, non ob murmur fororis; non pænè ob fastuarium, (vt nec sic Diogenes ab Antisthene abigi aliquandò potuit.) ego Electionis indicium valde apparens esse sentio.

* ij. Eorundem meminisse, & exequi. Vt cum non regerit cibos datos vis retentiua, signū benè affecti corporis est; sic memoria verbi Dei firma, bonæ mentis signū. Magna laude dicitur, quod B. Virgo <i>conseruabat omnia verba hæc Pastoru &c. conseruatis in corde suo</i> , velut gazophylaciū, & quādā rationalē & viuā bibliothecā.	2. Eorundem meminisse,
---	------------------------

Pfal. In corde meo abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi.

Beati (inquit Christus) qui audiunt verbum Dei, non simpliciter, sed qui, & audiunt & custodiunt illud.

Luc. 8. Terra bona vocatur, qui in corde bono & optimo audientes verbum retinent, & fructum afferunt in patientia.

Et verò, Quorsum comedere, quod comestum, mox euomas, incoctum atq; indigestum?

Ut desperatissimam valerudinem corporum hoc designat; sic obliuio illa, etiam animorum.

D. Gregor. homil. 15. in Euangel. Cibus mentis est sermo Dei; & quasi acceptus cibus stomacho languente reijciuntur quando auditus sermo, in ventre memoriae non tenetur: sed quisquis alimenta non retinet, huius profecto vita desperatur.

Luc. 8. Qui secus viam, hi sunt qui audiunt, deinde venit Diabolus, & tollit verbum de corde eorum, ne credentes salui fiant.

Ibidem. Volucres caeli comederunt illud.

Iudicum 6. Ut cum seuisset Israel, ascendeat Madian & Amalech: sicut erant in herbis, cuncta vastabat; sic Dæmon, principium boni, verbum Dei.

Ut legere & non intelligere, sic audire, legere, & audita lectave non ruminare, quasi negligere est.

Animal quod non ruminat, à sacrificijs Dei repellitur.

Hic comparabitur considerant in vultum natiuitatis suae in speculo, qui mox obliuiscitur qualis fuerit.

Vel pictori abuteri otio & coloribus, qui lymphatis duntaxat picturis quilibet in tabella magno studio pingit, quod mox spongia detergat.

Nec verò memoriam ignauam volo, quæ meminerit quidem, sed hoc tantum; volo enim & strenuam atq; efficacem, quæ faciat aut fieri urgeat, quod meminit faciendum.

Et quidē si haec feceris, beati eris, si feceris ea.

Contra reprobat, & largè vapulat seruus, qui sciuit Domini voluntatem, & non fecit.

Ioann.

D. Greg. Aeterni mortis iudicium formidate fratres, verbum vult audientes in ventre memoria non retinere.

* iij. COELESTIA DESIDERARE;

3 Coelestia optare.

D. Gregor. lib. 8. moral. c. 41. Electorum anima ad caelestia eriguntur. reproborum vero ad terrena.

Vt, quod ferrum mox ad magnetem aduolat, cognitionem quandam alterius cum altero significat;

Et, quod naphtha bituminis quoddam genus citissime ad visum ignem inflammatur, signum est igneae cuiusdam in ipso naturae; sic caelestis cuiusdam originis, & iuris in ciuitate Dei & beatorum habendi quoddam indicium est, saepe caelum suspirare, & dicere illud psal. Situit anima mea ad Deum fontem, vivum: quando veniam, & apparebo? &c.

Psal. 42. Ibid.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te Deus.

Cupio dissolui, & esse cum Christo.

D. Augustinus in Manuali hoc inter electum & reprobum putat esse discriminis, quod electus, in quo amor est, semper cogitat quando ad Deum perueniat, quando mundum relinquat, carnis corruptionem enadat.

* iij. GESTARE DIVINAM SAPIENTIAM, quod est quasi quaedam diuinae beatitudinis pralibatio.

4. Gustare diuinam sapientiam.

Gustate (inquit ille) & videte, quoniam suavis est Dominus. D. Thomas opuscul. 50. de humanit. Christi, hoc ponit inter signa electorum.

Psal.

Qui enim gustat sitit iterum, & illud semper contendit, vbi pleno se proluat ore.

Dulcius ex ipso fonte bibuntur aquae, inquit ille semper secum. Talibus autem promissit Deus satietatem. Matth. 5. Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

Qui autem non gustat, & ignorat quam suavis est Dominus; quomodo sitiat? Ignorant enim nulla cupido.

Quomodo non sitiens currat ad fontem?

Quomodo non sitiens propinet Deus?

Spirituales deliciae quo minus habentur minusque gustantur, hoc magis fastidiuntur; cum vero habentur copiosius & suauius praegustantur; hoc arden-

tius adpetuntur.
 s. Passione Christi sepe com-
 memora-
 re. **Thren.** * v. SAEPE RECORDARI Passionis Christi, & quidem cum gratitudine.

Tum, quia id meritum habet obedientia; vult enim Deus hominem adire & videre, si est dolor similis, sicut dolor eius; vult nos recordari paupertatis & transgressionis terminorum amoris, in illo opere, sua.

Huc enim maxime inuit Eucharistiam iugem sui commemorationem.

Tum, quia causam tanti doloris sciens peccata sua, illa perhorrescit, & vitat.

Tum, quia sciens susceptum tantum dolorum, ut erutus homo de potestate tenebrarum, transiret in Caelum ad libertatem filiorum Dei, non gratus esse non potest; gratus autem de beneficio praeterito, nouum etiam tacitus a Deo extorquet, Gratiam pro gratia, ac denique gloriam per gratiam.

Et verò qui fiat, ut qui sic amat medicinam, partem fructus eius non capiat:

Respectu autem sui, septem:

- * 3. SVI IPSIVS respectu, signa Electionis sunt,
1. Saepè in se descendere;
 2. Humiliter de se sentire;
 3. Libenter reprehendi;
 4. Culpam fateri, & dolere;
 5. Emendare vitam;
 6. Aduersa ferre patienter;
 7. Vivere ut pauci.

Conscientiam saepè discutere.

* j. SAEPE IN SE DESCENDERE, id est seipsum noscere, vitam anteaquam, coram conscientiae tribunali, crebrò discutere &c.

Ut authoris & Pictoris boni est argumentum, crebra librorum tabellarumue seu retractatio seu recognitio; & boni fabri, operam ad limam & incudem reuocatio; sic viri boni iudicium, crebra morum suorum discussio.

Prodest enim id, tam ad humilem de se opinionem accipiendam, quam ad vitae correctionem incundam.

Mulier nunquam è facie maculam eluet, quae speculum non consulit, aut vicinam, aut saltem argenteum fontem.

Prodest

Prodest quoque ad gratiarum actionem. Nemo enim gratias Deo, de ijs bonis aut donis facile est acturus, quæ sibi nefcit fuisse collata. Agnoscer? mox dicet; *Magnificat anima mea Dominum, Quia fecit mihi magna qui potens est.* Item; *gratias tibi ago, quia non sum sicut plerique hominum, raptores, adulteri &c.* Gratia Dei sum id quod sum.

Ergo dum in se descendens mala sua videt, ipsum se horret & deijcit; dum verò bona & pulchra, & illa, & illorum autorem Deum laudat, & de continuando gratiæ suæ beneficio sollicitat.

Tam humili, tam grato, tam supplici, tam cupido meliorum, quid neget, qui est summè Bonus?

Reprobis verò, qui corrigat, quæ nunquam lustravit, nec exegit ad regulam? in cuius manu nunquam, nec amulles, nec perpendicula visuntur?

Seneca ep. 11. l. 1. *Nisi ad regulam, prava non corriges.*

Nisi præcognitas ad speculum, aut placidi maris litus, aut argentei fontis marginem, faciei maculas non deterferis.

Ergo quæ dicitur in cordibus vestris, & in cubilibus vestris *compungimini.* Psal.

* ij. HUMILITER DE SE SENTIRE.

2. Submissè de se sentire;

D. Gregor. lib. 34. moral. *Evidentissimum signum Reproborum est, Superbia; Electorum verò, Humilitas.*

Humilem spiritu suscipiet gloria.

Illud, *qui se humiliat, exaltabitur*, quoties Christi ore repetitum!

Similis simili gaudet, scilicet humilis Christus, humilibus Christianis.

Psal.

Nō habi. ubi in medio domus meæ qui facit superbiã, inquit.

Similia similibus adgregantur, Superbi Satanæ addicendi, quum sit Rex super omnes filios superbiæ.

Sequitur superbos vltor à tergo Deus.

* iij. LIBENTER REPREHENDI, nec gaudere blandis adulationibus. 3. Libenter corripis

Psal. *Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me;*

gleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

* iij. CULPAM FATERI, & dolere.

4. Fateri

D. Am.

culpam
dolēter;

D. Ambrosii in Apolog. de Dauide cap. 9. ait signum Electorum esse, malè de se sentire, dolere de peccatis, vulnus suum agnoscere. vbi Electum sapienti comparat, Reprobum insipienti, qui suis erroribus delectatur.

Quis corrigat, quod adhuc delectat?

D. Greg. lib. 2. Registri c. 10. ad interrogata Augustini; Bonarum mentium est, vbi aliquo modo culpas suas agnoscere, vbi culpa non est.

Sic Iob. 9. Etiam si habuero quidpiam iustum, non respondebo ei, sed vt meum iudicem deprecabor.

Et certè sèpè ibi & culpa est, vti sensu nostro virtus summa est.

Isai 34. Quasi pannus menstruatæ, vniuersæ Iustitiæ nostræ.

Iob. 9. Si lotus fuero quasi aquis niuium, & fulserint velut mundissime manus meæ, tamen sordibus intinges me.

Iob. Et in Angelis suis reperit prauitatem.

Prou. 14. Est via quæ videtur homini iusta, & nouissima eius deducunt ad interitum.

Bona nostra non sunt pura bona, ait Gregor.

D. Gregor.

Itaque sic Dauid de se; Obmutui, & filii à benignis.

ultimo

moral. in

fine.

Psal.

Psal.

Idem optabat procul à se esse eam pronitatem, quã ab Adamo omnes hausimus, qua nimium faciles sumus ad excusandas excusationes in peccatis, imò sèpè addimus mendacia culpæ, peccati iuctarium.

Genes. 3.

Ouid. in

Epp. Heroid.

Gen. 4.

Gen. 4.

5. Corri-

gere se;

6. Aduer-

sa fortiter

ferro;

Adamus in mulierem culpam regessit, præterque in Deum ipsum transtulit, dicens ad sui excusationem, Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi &c. quasi dixisset, si mihi nullam mulierem creassēs, aut adiunxissēs, non fueram peccaturus; q. d. culpa mea est, quamuis

hæc quoque culpa sua est. Cainus in hoc genere omnium nequissimus, atque ideò haud dubiè reprobatissimus; qui rogatus, vbi esset Abel frater, vt culpam falsus, veniam mereretur, custodem se fratris sui pernegavit. Numquid, inquit, cultos fratris mei sum ego?

* V. EMENDARE VITAM; notissimum.

* VI. ADVERSA FERRE PATIENTER.

Cyprianus serm. 3. de bono Patientiæ; Neque enim a-

liud

Und magis Injustos & Iustos dixerunt, quam, quod in ad-
neris Injustum per impatientiam conqueritur, & blasphe-
mat; Patientia autem Iustos probat.

* vij. **VIVERE UT PAUCI**, quoniam ut plurimi latiore via ambulant, & vitam viuunt laxiorem.

D. Hieronymus in ep. que incipit, *Vetus scriptura celebrata sententia* &c. dicit signum predestinationis esse, vivere ut pauci, & tales esse Electos, quia multi sunt vocati, pauci vero Electi.

Angusta est via, que ducit ad vitam, & pauci ambulant per eam &c.

* 4. **PROXIMI RESPECTU** signa Electionis sunt

- 1. Detractionibus abstinere;
- 2. Misereri auctorum;
- 3. Ignoscere peccantibus in nos;
- 4. Diligere inimicos;
- 5. Amare Bonos;
- 6. Velle mori, pro salute proximi.

7. **Vivere quomodo pauci,**
Respectu vero proximi sex.

* j. **DETRACTIONIBVS ABSTINERE**, quandoquidem ea via & dura, & paucorum est.

psal. Propter verba labiorum tuorum, ego custodini vias duras, ut non loquatur os meum opera hominum.

psal. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo &c? Innocens manibus & mundo corde &c. Denique & qui opprobrium non accepit aduersus proximos suos.

* ij. **MISERERE ADELICTORVM**, vel Christi ipsius oraculo.

Matth. 5. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.

Qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.

1. Cor. 9. Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.

3. Reg. 6. Salomon portas templi, in quo holocausta Dominus Deus acceptabat, de lignis oliuarum esse voluit, ut parabolicè caelum patere operibus misericordiae ostenderet.

Prouerb. 21. Qui sequitur Misericordiam & Iustitiam, inueniet vitam & gloriam. D. Hieronymus alicubi ait, non meminisse vsquam sibi lectum, mala morte perisse, qui charitatis operibus vacauisset.

* iij.

3. Facilem
esse ad ig-
noscen-
dum deli-
ctis in
nos;

* iij. IGNOSCERE PECCANTIBVS IN NOS.
Dimittue, & dimittetur vobis.

Iuxta nostram mentem, sententia Dei flectitur at-
que mutatur.

Iudices nos nostri ipsos constituit Deus, quantum
& quoties nobis vellemus ignosci.

Si multum & multoties dimittimus, & multum &
multoties ille dimittet.

Præcedit hic quoque sententia hominis, sententi-
am Dei.

Nō aliter de nobis Deus iudicabit, quam vt nostro
visum fuerit arbitrio; si misericorditer alijs ignosci-
mus, & ipse nobis, si inclementer agimus, & ipse.

* iij. DILIGERE INIMICOS, quod altero illo al-
tius est atque diuinius.

4. Dilige-
re inimi-
cos;

*In hoc manifesti sunt filij Dei à filijs Diaboli, si diligimus
fratres.*

1. IOAN. 3.

Multis enim ignoscere multi possunt, pauci post
veniam eisdem diligere, benè precari, benè facere.
Stephanos tam paucos habet terra, quā Cœlū Soles.

Ergò si ignoscenti tantum, misericordia promitti-
tur, quando magis, eum, qui læsit, diligenti?

5. Amare
bonos;

* v. AMARE BONOS. Facilis enim transitus ad ea est,
quæ amantur.

Magnus ad scientiam Virtutemque est gradus, eas
dilexisset. Multum profecit cui Cicero placuit.

6. Velle
mori pro
salute
proximi.

* vj. VELLE MORI PRO SALUTE PROXIMI

*Exod. 33. Mosis instar, qui dixit, Aut dimitte noxam po-
pulo tuo, aut dele me de libro vitæ.*

*Rom. 9. Paulus imitatus; Optabam, inquit, ego ipse a-
nathema esse à Christo pro fratribus meis.*

Creditur enim ille nil non pro sua salute facturus,
qui mortem velit pati, etiam pro aliena.

Andreas à Vega legetur vtiliter l. 12. de Iustificatio-
ne impij in Conciliū Tridentinū cap. 12. vsq; ad 20. v-
bi ponit octo beatitudines esse maxima signa nostræ
Prædestinationis. His ergò imprimis Electi à Repro-
bis scernuntur; Reprobi, cōtrarijs.

II.

Herodem nonnullas Electorum notas habuisse.

Hæc idèd, dixi (Auditores) vt de quorum potius numero, Electorumne, an Reprobòrum, Herodes initio fuerit, facilius censeremus.

Ecquorum ergò in classem putatis illum à me redigendum, quàm diu Baptistam non occidit?

Ego illum, qualis qualis fuit, adulter, incestuosus, raptor, Tyrannus &c. tam multa Electorum signa video habuisse, vt ferè non ausim censere. Sperare hinc benè de se, hinc desperare ille me cogit

Vt enim nemo ex omni parte beatus; & vt vulgus nostras loquitur) cuique grano sua palea; & siliqua; sic ferè nemo tam desperatè improbus, vt non aliqua etiam sui parte bonus videri possit.

Et viperis & scorpionibus etiam sua vis inest, ad medicamenta.

Herodes noster, etsi (vt supra ostendimus) pessimus fuit; tamen inter tam multa mala, aliqua præ se tulit bona, & eiusmodi, vt ea velim vos imitari.

D. Marcus cap. 6. quasi panegyricum Herodis diceret, magnas multasque illius virtutes paucis comprehendit, quasi certissimas prædestinationis eius notas.

Herodes inquit meuebat Ioannem; sciens eum virum iustum, & sanctum; & custodiebat eum; & audito eo multa faciebat; & libenter eum audiebat.

Herodes ex quorū classe initio fuerit, satis dubium,

Cum habuerit aliquot Electorum notas.

Quatuor enim enumerat ipse

- 1. Timorem reuerentiæ ad Iohannem, ab opinione Sanctitatis;
- 2. Patrocinium Innocentis;
- 3. Libentiam audiendi verbi Dei;
- 4. Emendationem in dè non exiguam.

1. Timorè reuerentiæ in Ioannem.

* j TIMOREM REVERENTIAE &c. ibi; meuebat Ioannem, sciens eum virum iustum & sanctum. Iustum, inquam, ad proximos; Sanctum, apud Deum.

Sanctos & Probos viros, & sancta omnia reuereri, an non à bona mente est? Quintum locum in quarta classe, huic notæ iam adsignabamus.

An non à sensu numinis ac diuinitatis vel afflantis, vel inhabitantis est, bonos reuereri?

Quot-

Ouid. in
Trist.

Quotque aderant Vates rebar adesse Deos, ait ille. Optime si de Dei interpretibus, & sanctis intellexisset.

Alexander Magnus laudabitur, qui Iadum summum Ierosolymorum sacerdotem cum reliquo Dei clero, sacris vestitum obviam procedentem, de equo delapsus adorauerit. & Artilla cognomento flagellum Dei, qui B. Leonem exaudierit; nō etiam Herodes qui Iohannem sit reueritus ob sanctitatem?

Plinius in
Panegyri-
co Traian.

Qui terror valuisse efficere, quod reuerentia tui efficit? Iohannes, non apud Traianum, sed apud Tyrannum?

Tob 29. quasi magnum quid de se Rege, & tūc beato, & subditis recitat; Videbant me iuvenes, & abscondebantur, id est, ne hircere quidem me praesente audebant; Senes adurgentes stabant: Principes cessabant loqui, & digitum super ponebant ori suo. Vocem suam cohibebant Duces, & lingua eorum gutturi suo adhaerebat. Audiens (quae faciebam) beatificabat me, & oculus videns, testimonium reddebat mihi. Eo quod liberaissem pauperem miserantem, & papillum cui non esset adiutor.

At quanto maius & diuiti & Regi suo, & Tyranno, Eremitam pannosum, & secundum carnem subditum, & sine vlla potentia, terrori esse potuisse?

Regem subdito terrori esse, vilitatum, at subditum, Regi, quam nouum!

Herodes certē hic praedicandus, qui sic timuerit religiosum Eremitam, sic sanctum Concionatorem coluerit.

Nondum deploratum, aut conclamatum de illo est, qui, etsi adhuc impius & parum religiosus, pietatem tamen in alijs reueretur.

Sed ea est vis Sanctorum, seu locorum seu Hominum, vt omnes tam impij quam pij vix aliter possint, quam vtrosque venerari.

Natura hanc nobis religionem iniecit. Genes. 28. Terribilis est siue reuerendus, locus iste. Verē non est hic aliud nisi domus Dei & porta Caeli, aiebat pius ille viator Iacob, de loco, in quo illi dumtaxat vltus & scalis Deus, cum Angelis ministris.

Sanctitas
locorum
hominū.
que quā
potens.

Quis

Quis Dominus, aut quis hostis aded barbarus,
qui seruos aut victos ad templa, ad aras, ad simulacra
confugientes læserit?

Inimici vsque ad aras, vt amici. Neutri aras volunt
violare.

Blondus Flauius lib. i. decad. i. hist. *Halaricus Rex*
ingressus Romam editum *Vigi gothu* proposuit, vt fugien-
tes in sacra loca, præsertim *Petri & Pauli basilicas*, illas
seruarent.

Vt fluctus maris æstuantis, littore; sic iræ hostium,
templis, arisque terminantur.

Paucos reperias, qui occidant *Vel in ara*.

Habent hoc etiam insignes virtute viri, vt hosti-
bus etiam sint terrore.

Act. 6. *Inuenies Stephanum omnes qui sedebant in Con-*
cilio viderunt faciem eius tamquam faciem Anzeli.

1. Reg. 18 *Tinnit Saul David, eo quod Dominus esset cum*
eo, & à se receisset.

Plinius Sec. ep. 56. lib. 3. C. *Cæsar* describit, eos, quibus
obuius fuerit *Cato*, quum caput ebrij retexissent, erubuisse.
Deinde adiecit; *Putares non ab illis Catonem sed illos à Cato-*
ne deprehensa. Potiusne plus aurore atis tribui Catoni, quam
si ebrius quonque tam venerabilis erat?

Themistocli Aristidis cognomento *Iusti* tam erat
Iustitia formidabilis, vt exilium illi decennale procura-
rit, credo, ne *Iusti* præsentiam perpetuò timere co-
geretur.

Quam gloriosum, quemquam aded Sanctum *Iu-*
stumque esse & credi, vt vel *Herodes*, & improbilis-
mus quisque, non piene magis auit coram eo, quam
eoram incarnato quodam, vt sic dicam, Deo peccaret.

Nec desperandus quisquam, non etiam *Herodes*
ipse, quem turpe quid alioqui auiturum reuocet vel
Ioannis vel boni viri cuiuscunque reuerentia.

Herodes fortassis, satis in cæteris *Epicureus*, etiã
cum *Ioannem* timuit, *Epicuri* consilium est sequu-
tus, quod & *Seneca* ipse commendat.

Ioannem forsitan ille elegerat, quæ præsentē ti-
meret, & vt semper timeret, semper præsentem, & fa-

Sta sua inspectantem, imaginaretur.
 Senec. ep. 1. lib. 1. Accipe vilem & saluarem clausulam,
 quam te adspicere animo volo: Aliquis vir bonus nobis eligendus est, ac semper ante oculos habendus: vt sic tanquam illo spectante viuamus, & omnia, tanquam illo vidente, faciamus. Hoc, mi Lucili, Epicurus praecepit, custodem nobis paedagogum dedit. Nec immerito. Magna pars peccatorum tollitur, si peccatoris testis assistat. Aliquem habeat animum, quem vereatur, cuius auctoritate eiuſ secretum suum sanctius faciat.

Ibid. o felicem, qui sic aliquem vereri potest, vt ad memoriam quoque eius se componat, atque ordinet! Qui sic aliquem vereri potest, cito erit verendus. . . . Opus est, inquam, aliquo ad quem mores nostri se ipsi erigant, nisi ad regulam, praua non corrigentur.

Idem ep. 6. lib. 3. Sic fac omnia (ait Epicurus) tanquam spectet aliquis. Prodest sine dubio, custodem sibi imposuisse: & habere quem respicias, quem interesse cogitationibus tuis iudicet.

Idem ep. 6. lib. 14. Occursus me hercule ipse sapientium inuenit, & est aliquid, quod ex magno viro vel tacente proficiat.

Herodes ergo si hoc spectauit, si Ioannem sanctum & iustum vice Paedagogi habuit, & filialiter timuit, an non potius in Electorum, quam Reproborum, videtur redigendus? Quis neget?

Baptista
 Herodes
 non tantum
 credidit sanctum, sed
 & sciuit.

Notatu autem valde dignum est, tum ad laudem Iohannis, tum ad scelus Herodis postea Iohannem obtruncantis amplificandum, quod dicitur Herodes scisse, id est, certo cognouisse, Iohannem virum iustum & sanctum fuisse.

Herodes (ait Matc. 6. metuebat eum. sciens eum virum iustum erga proximos, & sanctum erga Deum.

Sciens, inquit, non audiens, aut putans sanctum. Sciebat, & per causam, & multis iam argumentis cognouerat, eum tale esse; vt quem repletum Spiritu S. ad huc ex utero matris suae, publica fama audierat, & ex fructibus effectibusque videbat, cuius victum, cultum, habitaculum, omnia horrida, oculis manuque tangebatur; qui honores a Legatis Ierosolymorum delatos contemnit, certissime intellexerat &c. Vno verbo, Iohannem. Herodes tamen intus & in cute norat, vt sanctum esse non dubitaret, hoc scelestior, qui postea, ad saltatriculae preculam, tam non sanctitatis virum iusserit trucidari. Quantum

Quam multi Iohanne feliciores ! quam multi
 contra infeliciores ! utriusque tamen censura mundi
 dumtaxat; nam apud Deum longè aliter, cuius nimis
 profunda sunt cogitationes.

Multi enim audiuntur, ac putantur iusti & boni,
 qui vel sciuntur tales, nec reuera sunt. Et hos felicior
 res Iohanne Baptista mundus adpellet, utpotè gratis
 honoratos.

Plinius lib. 3. ep. 64. Nam quoto cuique eadem honesta
 tu cura secreto, que palam? Multi famam, pauci conscientiam
 verentur.

Idem lib. 3. ep. 55. Nam ex omnibus, qui nunc se Philoso-
 phos vocant, vix unum aut alterum inuenies tanta sinceri-
 tate, tanta veritate: (mitto qua patientia corporis, hyemes
 iuxta & aestates ferat) vi nullis laboribus cedat, vi nihil in
 cibo, in potu, voluptatibus tribuat: vi oculos animumque
 contineat.

2. Timoth. 3. Noluptatum amatores, magis quam Dei:
 habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem eius ab-
 negantes.

Simulant Curios & Bacchanalia viuunt.
 Et hi spiritus sunt & phantasma: Sanctitatis autem
 carnem & ossa non habent.

An non hi, censura mundi, Iohanne feliciores vide-
 ri possint? Iohannes enim certè non sine vera pugna
 eum vitijs veroque labore, & Virtutem, & famam ei
 adeptus est: isti autem gratis, & per ludicra & leuem
 hypocritism, non virtutem ipsam, sed eius opinionem
 & hinc gloriam sunt consequuti.

Sine puluere & certamine, equè cum Iohanne, ac
 fortè splendidius, hic coronantur.

Sed veniet Dominus aliquando, qui manifestabit cõ-
 silia cordium, & reuelabit cuiusque, coram gentibus om-
 nibus, turpitudinem, & larua sua quemque exuet.

Multi contra etiam sunt & Sancti & iusti coram
 Domino, qui neque sciuntur neque putantur, qui pa-
 lam non malè, sed clam multò se melius ac seuerius probi,
 gerunt, & sanctitatem suam, ne ostentare videantur,
 abscondunt.

Quare Ba-
 ptista
 multi fa-
 liciores,
 multi et-
 ià infelli-
 ciores,
 mundi
 censuras

Hypocry-
 ta scilicet

Et verò
 sed ob-
 scuri,

Nec modò non sciuntur quidam, nec creduntur *sancti & iusti*, sed pessimi sæpè iactantur.

Et qui detractionibus denigrantur; Quidam famam Sanctitatis habent, quam non merentur; quidam merentur, quam non habent; quidam & habent & merentur; vt Iohannes hic noster.

Speciem quandam rerum hominumque nunc spectat fama, non solidam veritatem.

Magis optandū esse bonum, quā videri tantū; Tamen, si optio mihi offeratur, esse nec videri, quā videri falsò, & non esse, *sanctus & iustus* mauelem profectò.

Quamquam vel falsò videri eos, qui pari cum Baptista officio funguntur, Auditoribus saltem valdè prodest, vt pote sic Euangelium facilius recepturis.

Videri tamen dū taxat, nō inutile, sed quib. Herodi ergò Iohannes sanctus & iustus non falsò creditus; & benè auditus, & magno in honore habitus est, exemplo sanè optimo, & nostris quibusdam Christianis causa verecundiæ, qui sic homines sacros & sanctos, Concionatores Dei reuerentur, vt nihil omnino, aut cerè leuissimè ab ipsis offensi, magno stomacho adhuc virgas ipsis paratas clament, pugiones etiam adtingant, (virgaturi & ferituri ipsi fortassis, nisi alias ipsi virgas & gladios Catholicorū Principum formidarent;) deijci eos, atque exautorari, per euniculos curent, & quid non?

O Herodianos! imò Herode isto, Duce alioqui suo, deteriores!

Herodes igitur (Auditores) hoc ad spectu reuerentiæ in virum sanctum, an non spem magnam prædestinationis suæ tum faciebat?

z. Patrocinii Innocentis. * ij. Patrocinium Innocentis, etiam aduersus insidias carissimæ Herodisdis, quæ insidiabatur ei; ibi *Es custodiebat eum.*

Erat ipse Rex custos corporis pannosi Eremitæ, nō minus ferè, quam Angelus illi à Deo, vt omnibus nobis, ad custodiam deputatus.

Nam quasi in statione & in armis stetit, vel ipse, vel per suos, pro Ioanne, contra insidias mulierculæ: cōmeatu, seu (quod vulgò aiunt) saluo conductu, fide publici.

publica; & additis fortè custodibus aliquot è suis, præmuniuit.

Psal. 90.

Angeli sui, & militibus suis mandauit de te, vt custodiant te in omnibus vijs tuis.

Credibile, nunquam Concionatorem suum aded charum (quamdiu siccus & sobrius esset) occisurum fuisse, nisi in epulo natalis sui inebriatus tam vino quam amore, rationem ac mentem exuisset.

Herodes inirio, etsi admodum mulierosus, diu tamen extra effeminatorum illorum numerum stetit, qui omnia, & præscripto vxorum aut meretricum suarum, dicunt, decernunt, faciunt; nihil nec contra, nec præter.

Edicta scilicet publica illi condunt, ex domesticis fœminarum placitis edictisque.

Quamlibet sæpè & ardentè inculcaret Herodias, Iohanni capitaliter insidians, *Pone crucem seruo, & mē. Iuuenal. sat. 6.* dico illi Eremitæ, pacis nostræ & domesticæ & publicæ turbatori: ille tamen ita occurrebat

meruit quo crimine seruus

Supplicium? quis testis adest? quis detulit? audi;

Idem ibid.

Nulla vnquam de morte hominis cunctatio longa est.

O demens! ita seruus homo est? ita duo illi amantes de

Iohannis capite delitigabant, illa poscebat, ille negabat, & quamuis Herodias clamosissimè replicaret,

Ibid.

nil fecerit, esto,

Hoc volo, sic iubeo, sit pro ratione voluntas, non tam al. ergo men Imperat (illa) viro, id est non obtinet, scipso pro (illa) hic melior Herodes, tanto magis Iohannem studet tueri.

Vicit amor amicitie & virtutis, amorem voluptatis.

Vtinam miser nunquam natalem suum, neque vino, neque tripudio celebrasset! nunquam mulier Barbara neque de Rege victo & consentiente, neque de Iohanne caeso triumphasset; nunquam caput Sancti viri pro triumpho, in disco, in mensam inferre potuisset.

In effeminatorum

Cæteros pudeat, si qui consilio vxoris vel meretricum

tricular, quasi oraculo cogente, cuiquam noceat; si qui nil bene, nil male cuiquam facere norunt, nisi quod Herodias sua velit, aut dicat.

Herodes tibi hic imitandus, quisquis *nil unquam inuita donabis coniuge, vendas,*

Juvenal:
Sat. 6.

Hac obstante, nihil, nihil haec, si nolit, emetur

Hac dabit affectus; ille excludetur amicus

Tam senior, cuius barbam tua ianua vidit.

Herodes ergo ut talis, an non merito videatur de classe Electorum? Secundam enim notam habuit Electorum, quam quarta classe ponebamus.

Miserus est afflictorum.

Si quis autem huic sensui refragabitur, dicens hanc custodiendi vocem (& custodiebat Iohannem) non praesidium aut patrocinium regium significare, sed potius longam Baptistae in carcere detentionem, & Herodis in ferenda in eum mortis sententia tarditatem; non admodum repugnabo.

Secundus
eiusdem
loci sen-
sus.

Tum quia Evangelista istam Herodis in Iohanne

Ration-
eule ordi-
nis ab Au-
gore mu-
tati;

custodiendo, contra suam Herodiadis insidias, diligentiam, narrat post commemoratam eiusdem captiuitatem, & vinculorum iniunctionem, quem ordine notidem hic non sequimur, sed istam Herodis diligentiam vinculis preponimus, quod arbitrati sumus, dictum primo de vinculis ab Evangelista per anticipationem; quoniam obseruantia tanta Herodis in Iohannem, videtur potius fuisse ante quam eum in vincula detru- di praecipisset.

Quam enim habet verisimilitudinem, quod eum, post publicam adulterij sui reprehensionem; post milites, ad comprehendendum illum, satellites; post coniectionem eius in arcta vincula, deinceps reuerenter habuerit? quod tuitus sit deinde contra Herodiadem insidiantem, & si qui erant alij? quod libenter eum audierit, auditoque eo multa fecerit? Ante omnia illa verò, ita Herodem erga Iohannem se gessisse, multo verisimilius; quod ferè, quamdiu vlcera nondum tangunt, aut strumam premunt Curiae Concionatores, tamdiu à Magnis mire obseruantur; mox verò in adul-

in adulteria Herodis, & omnia mala que fecit, occasio-
nem in inuitantem sequuti, inuchuntur; mirum affe-
ctuum mutationem experiuntur, pro vrbaniatibus
illis primis, contumelias; pro praesidio, insidias &c.

Nec est insolens Euangelistis, quaedam anticipa-
re, & quaedam differre, & praesens in tempus omit-
tere.

Sed & Herodiadis insidias, quas Marcus post cap-
tum Iohannem memorat, putauimus praeponen-
das, & in hoc opere prius tractandas, quod ea mihi
vise potior causa capri Iohannis (quod ipsum idem
Marcus ante satis insinuat, cum dicit; *vixit Herodes
Iohannem propter Herodiadem &c.*)

Deinde, & quid erat opus insidijs, post captum iam
misellum cuius vitae mortisque ius in manu erat me-
reticulæ? quæ per parenthesim obiter dixerim,
in gratiam Concordiæ & ordinis quem hic se-
quor.

Tum, quia poterit iste alius sensus, ad primum il-
lum metum reuerentiæ referri, de quo nunc iam
dixi

Cur enim cum obstinatio huic sensui rebellem?

Nam certe Erasmus ait, *ναὶ οὐκ ἴσθη, id est conserua-* *Erasmus*
bat, vel magis obseruabat. Id quod indicant ea que mox sub- *annotat.*
sequuntur. Idem que in Paraphrasi Marci, & in versio- *ad Marcu*
ne noui testamenti, habet (obseruabat eum) vti & Casta- *c. 6.*
lion, & alius quidam interpretes anonymus; imò & ipse
quoque Varabius in textu, annotat. verò 12. addit (vel
reueratur) magno omnes consensu.

Ergo si hæc custodia, est obseruantia vel reueren-
tia; in priori proximæ tabellæ seu diuisionis mem-
bro, substituendum sit, pro timore reuerentiæ qui i-
bi est, timor quidam alius vel seruilis vel initialis, de
sanctitate Iohannis conceptus, qua plurimum in
Herodem poterat, seu apud Deum, impetrando, si
vellet in caput eius bella, fulmina, pestes, fames &c.
vt quondam Helias, Regi & regijs fautoribus imponē-

Herodes
cur Bapti-
stam ser-
uilliter ti-
mere po-
tuerit.

psal.

dis: (*Voluntatem enim timentium se faciet Deus.* Et olim Pharaonem Herodes egregiè à Moysè flagellatum meminerat:

Iohannes enim aliquis, & vir bonus, vt *Cælestes implorat aquas docta prece blandus,*

Avertit morbos; metuenda pericula pellit:

Horat. l.

2. ep. 1.

Impeirat & pacem, & lo. upletem frugibus annum; sic omnia aduersa in Tyrannos, è cælo. cum placet, ciet: seu apud homines ac plebem, quam cire & armare, vno verbulo, aut digiti elatione, aut pedis in terram impulsu, in Herodem, facilius Iohannes, quam Pompeius suos in Cæsarem potuisset, vir scilicet omnibus charissimus, & pœnè Messias creditus, si quid in ipsum Herodes indignius moliretur.

Qua qua causa, tamen poruit Herodi grauis metus a Iohanne incubuisse, miraculo sanè nouo, vt & Eremita, & inops, & captiuus, & Regè & Tyrannum non timeret, captiuum verò suum & victum, ipse qui ceperat, & tenebat, formidaret.

Ita scilicet semper res habet, vt qui terret, idem & trepideret. *Metus in autorem redit.*

Seneca.

Sen. Trag.

Nec tam terribilis columbæ accipiter, aut agnolupus, quam impio Iustus.

Vt draco quamlibet compeditus, etiam est spiritus & ad flatu solo formidabilis; & Leo cauea clausus, magistrum non rarò insolentem ipse castigat; sic iusti etiam victi, tyrannos suos sæpè, diuinis auxilijs.

Erasm. in paraph. in Marc. 6. *Ea vis est vere Virtutis, vt etiam Regibus sit formidabilis.*

Plin. Sec. lib. 3. ep. 53. *Fides in presentia eos, quibus resistis, offendit, deinde ab illis ipsis suspicatur laudaturque.*

Quamlibet tamen seruiliter Herodes Iohannem timuerit, nihilominus etiam hæc videtur notam Electionis suæ aliquam præmonstrare, quoniam & timor ille quoque ad meliora disponit, vti Deo dante dicemus, ad illud; *imuit populum.*

* 3. Libentiam audiendi verbi Dei, ex Iohannis ore saltem; ibi: *Et libenter eum audiebat.* Marci 6.

Item illud (*Et audio eo multa faciebat*) sapius auditum ab Herode Iohannem insinuat.

Multa enim, ex prescripto Concionatoris sui, facere non poterat, nisi Concionatore & multoties, & de multis, audito.

Nec diceretur, ob vnam ab illo auditam Iohannis concionem, *libenter eum audiebat*, sed sic potius; *Et libenter eum audierat*. Ea enim phrasia *libenter eum audiebat*, sonat audiendi frequentationem, & nondum finitam audiendi cupiditatem.

Item illud, *Cum corripere eum Herodes à Ioanne, de Herodiade uxore fratris sui, & de omnibus malis qua fecit Herodes*, idem probat.

Nam illa omnia insinuant, multas eius conciones ab illo auditas. Non poterat in Regis adulterium, & in omnia eius mala (quam multa supra commemorauimus, & ijs plura) iusta Iohannis inuectiua, vna concione terminari.

Singula singulas conciones, imò singula plures, exigebant.

Nò .n. per catalogum duntaxat enumerando, vitia Regis Iohannes castigasse credendus est, sed rationibus etiam & copiose egisse, vt non solum indicaret mala, sed etiam efficaciter dissuaderet.

Nec solum in Herode libentiam audiendi verbi Dei, sed longam quoque patientiam noto.

Non enim mox primis concionibus reprehensum fuisse Regem credibile est; sed potius, primis illis, ad alios, non ad illum priuatim, pertinentibus orationibus, (quas cum ceteris & ipse audiebat) tentatam, captatamque eius beneuolentiam. Deinde, redemptum illum à concione aliquandò, à Iohanne solum admonitum, vel abstractum ab alijs in ipsa solitudine, vel in Curiae suae intimis penetralibus; vt fusius dicemus suo loco, cum de arte corripiendorum Magnatum (Deo adiutore) tractabimus.

Tandem iterumque iterumque; sed incorrectum semper

3. Libentiam audiendi verbi Dei.

Luc. 8.

Quae eni dicitur ex eius patientis ad tot correptiones.

per atq; inemendatum reuertentem, ita publicè correptum esse: *Non licet tibi, &c.* idque ab Iohanne illi longa haud dubiè oratione probatum. Publicus tamen ille rubor, nondum potuit Herodem ab audiendo Iohanne reuocare, ita sc. studium verbi Dei, animù eius præmunierat patientia.

Euidetur. Nam, postea de reliquis omnibus malis, quæ fecit, correptus fuisse narratur. Ea autem multis concionibus etiam indigebant.

Non igitur prima illa vehementiore quam veller, in se concione Rex offensus est, non secunda, non tertia, non multis sequentibus, quæ semper in peccata eius, in tyrannidem, in homicidia, in concussionis, in tributa quàm malè collecta, tam malè in Herodias feræque, & aharum fortè meretricum, & ludionum &c. sumptus superfluos luxurq; dissipata &c. inuehebantur; ac fortè nullis, vt vel Iohannem includeret, vel audire nollet amplius, nisi Herodias coegisset.

Deus bonè! quanta in Herode, etiam Tyranno, audiendi verbi Dei, quod roties tam grauitè contra peccata eius detonabat, patientia!

Vbi mihi illi delicatuli & prurientes auribus, qui si vno se verbulo, etiam sapè derorto & perperam intellecto (& verò quid tum, si recta aliquando perantur?) notatos putent, aut ipsi æternum a Concionatore abeunt, aut à se illum abigunt?

A veritate auditum auertens, ad fabulas autem conuertitur. Tim. 4. tenetur.

Nec credituri, & si sanctè iuretur, deinceps nõ auditores nisi placentia.

Quidius. Omnibus vna cibus æra subesse putant.
Quo magis Herodem hætenus cogor in classem Electorum panè reponere.

Herodes sanè hic { 1. Sapiens admodum studiosus;
(Auditores) præ- { 2. Prudens;
dicatur fuisse, { 3. Dignus magnis progressibus.

*j. Sapientie admodum studiosus, qui & tam libenter & tam sepe, tam bonum virum audire gestierit atque audierit.

iste Sapientia studiosus.

Audiens sapiens sapientior erit.

Eccl. 3. Auri bona audiet cum omni concupiscentia sapientiam.

Prou. 18. Auris sapientium querit doctrinam. Philosophorum quispiam (Solon opinor) iam in lecto moribundus, audiens amicos non procul in eodem cubiculo colloquentes, aures corpusque arrexit, ne nihil discendo moretur.

Herodes Iohannem libenter audiebat. id est, Herodi Iohannes nunquam, neque nimis sepe, neque nimis prolixè, neque nimis simpliciter aut populariter, neque nimis seuerè, neque nimis acerbè visus concionari. libenter eum audiebat.

Quem nãquam Iohannes dicendo delasserit, Plin. seff. li. 2. ep. 35. et libr. 4. ep. 31.

Nunquam Herodi nimis prolixus Iohannes, etsi in deserto, etsi sub dio, etsi fortè horas quinque, vel etiam septem diceret, vt (teste Plinio) veteres illi Romm. Oratores.

Opportunè, importunè argueret, increparet populos, meretrices, milites, politiam, ipsum deniq; Regem & Reginam; Herodes tamen semper eum libenter audiebat.

Quæcumq; ille,

Non tam diserta & placentia, quam fortia & salutaria, Iohanne audire adfectabat.

Sive stans è suggestu in eremo ad populum; sive ex hemicyclo sedens in mēsa regia fortè ad conuiuas; sive in cubiculo regio, sive in area, sive in horto ambulans, ad Regem Iohannes sermonem verteret, semper eum libenter audiebat.

Vel ubique,

Non solum, quoties Iohannes conciones indicabat, Rex auditurus cum plebe, magna auiditate, rēda aut carpento vectus, aduolabat; sed etiam, vt sepius indiceret, precabatur; à concione, ad colloquia priuata, vel in eremi abdita seducebat, vel in suam Curiam, in carpentum secum, tractum, reducebat; sepius Curiam seque inuiseret, inuita-

uita-

uitabat, hæc fortè aut similia adijciens; *Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua! Super mel ori meo. Psal.*

Sonet vox tua sapius in auribus meis! Cant.

Auditi meo dabo gaudium & lætitiã, quoties verbum Dei intuleris; ita eum libenter audiebat.

Quoad posset & liceret, a Iohannis latere nunquã discedebat; totus ab vniuerso illius Eremitæ ore Tyrannus, hinc minimè tyrannizans, aure vtraq; vinctus, pēdebat, multaq; ab eo prudenter disputata, multa etiam breuiter & commodè dicta memoriæ mandabat, fierique studebat eius prudentia non solum doctior, sed etiam ac maximè (quod rei est caput) melior.

Non scholæ, sed vitæ discebat.

Seneca ep. 6. lib. 14. *Nulla enim res magis animos honesta induit, dubiosque in prauum inclinabiles reuocat ad rectum, quàm bonorum virorum conuersatio. Paulatim eum descendit in pectora, & vim præceptorum obtinet, frequenter audiri, adspici frequenter.*

Delphines (quos quidam græcè Symones dici scribunt, quasi dicas auditores, quod auditione melodiæ mirè delectentur) non tam symphonia nautarum delectantur, aut Arionis cythara recreantur; sed neq; stulti nautæ, aut Vlyssis socij, olim sic Sirenum cæcibus capti, vt Herodes Concionibus colloquioque vniuersi Baptistæ.

Ita Iohannem Herodes, vt nunc laudabiliter vel Franciscanum illum Portugallum, vel Cotone Henticus IV. Galliæ Rex audiebat.

De quibuscumq; & quomodo doceret, Grauius & bassè (vt loquuntur Musici) Inferni tormenta proponens velut mugiebat Iohannes? Sic eum Herodes libenter audiebat.

Acutè, nescio quid de Paradisi gaudijs mitilabat Et sic quoq; Herodes eum libenter audiebat.

Molliter promissâ Dei benè viuentibus personabat? Herodes etiam libenter eum audiebat.

Durius minas Omnipotentis Dei in improbos bubulabat, vt ferali carmine bubo.

Autor B-legia de

Humano generi tristitia facta serens? Libenter quoque & sic

sc, & de his eum audiebat.

Potius Iohannes dicendo, docēdo, quā Herodes audiendo discendove de lassabatur.

Philomela
interopera
Ouidij.

Oris illius aurei torrens auri color, aures regias nunquā satis impleuerat.

Herodis aures, ore Iohannis semper capaciores. Itaque sensu meo Herodes non admodum tunc longē erat à regno Deo.

Omni enim qui ex Deo est, verba Dei audit, vt paulò ante docebamus.

Nemo adeò ferus est, vt non mitescere possit,

Si modò cultura patientem adcommodei aurem; Horat.

lib. 1. ep. 1.

Valer. Max. 1. 9. c. 9. Polemo adolescens Atheniensis perditissimus, cum aliquandò benè ebrius in scholā Xenocratis tum forte docentis, quasi in otii diuerforium, intrōisset, & Philosophus mox studio à re extrarem, in rem è re adolescentis futuram digressus, ebrietatem vehementer vituperāset, sobrietatemq; æquè dilaudāset; derepentē mutatus, ad frugem bonam reuersus est. *Vnius orationis saluberrima mecum sanatus, ex infami ganeone, maximus Philosophus enasis,* inquit Valerius.

Quæ res
multū ad
vitz mu-
tationem
valet.

Quidni æquè, ac multo magis, eadē cōtingat mutatio aextera huius. si quis quamlibet peccator Ioannem, & Verbi Dei interpretes, libenter cum Herode audiat?

Vt nec infirmi adhuc cibos & pharmaca admittētis; sic nec peccatoris adhuc verbum Dei libenter audientis videtur salus desperanda.

De illius verò salute conclamaratum est, cuius aures verbo Dei occluduntur.

Quis speret, agrum illum saluum esse posse, etiam si vel salus ipsa adstet lecto doloris eius, pulsū tangat, vti nam spectet, decernat quid vtile quid non, ipsa scribat quid pharmacopæus misceat, qui, nō modo quæ iam pridem sumpsit, per anticam posticamq; alimenta omnia egerit, sed nulla etiam noua, nō oua, non vel ex ouilla etiam decoctione & iuscule sorbiti-

uncu-

unculam, non ipsa deniq; pharmaca admittit?

Cic. libr. de Amicit. *Cuius aures clausæ veritati sunt, ut ab amico verum audire nequeat, huius salus desperanda.*

Herodes ergo tam avidus, tamque continuus Iohannis auditor, minimè adhuc desperandus. *Libenter eum audiebat.*

**Vter hic admirabili-
lor. Iohanne-
na Hero-
des.**

In hoc autem Herodis tam libenter Iohannem audiendi studio, vtrum prius mirer ignoro, Iohannemne a dicendi gratia, qua sic Tyranno placere, etiam seuerus & frequens criminum eius reprehensor, poterit; an Herodem ipsam, qui inter tot mala hoc saltem boni habuerit, ut verbum Dei, & rigidum eius præconem, & sui seuerissimum & assiduum reprehensorem Censoremque, nihilominus libenter audierit.

**In delicia-
tos Audi-
tores.**

Herodem prædestinationi propinquiorem quis nõ putet, aulicis plerisque nostris, qui se totos iocis ludisque potiùs dedunt, & ad fabulas potiùs, ut nescio quam stultam mundi philosophiam audiendam, reuertuntur, quam ad verbum Dei?

Themistoclem scilicet multi representant, quem dixisse aiunt, cum ex eo quaereretur, quoacroama, aut cuius vocem libentissimè audires? eim, à quo sua virtus optime predicaretur.

Poet. &

Equis quoque iam migravit ab aure voluptas

Valer.

Omnia ad incertos oculos, & gaudia vana, ait Horat.

Max. lib. 8.

*Et sint fortè, qui malint strepitum patinarum bene-
victarum, quam Philosophi aut Concionatoris be-*

Horat. l. 2.

ni vocem audire.

ep. 1.

O curvae in terras animæ, & caelestium inanes!

*Itane homines nunc esse prurientes auribus, ut coacer-
re & audire malint Magistros blandos & titillantes, &
loquentes placencia, quam seueros? imò seueriores tan-
tillo, vel inauditos deferere? etiam abigere?*

Luc. 8.

*Siccine ortæ spinæ monitionum aculeatarum suffo-
cant semen verbi Dei?*

Herodes noster nonne meliùs, qui Iohannem Li-
mam & eorum rubiginum suarum asperrimam, tam
libenter audiebat, præcos Reges bonos imitatus?

libenter

Ferunt enim certè priscos Reges, imò & nonnullos ex Tyrannis, solitos ex Philoſophis quempiam ad ſe in Curiam ſuam accire, cuius ſermone, quaſi Lima & cote mordaciore, vitam ſuam ac politiam regni tota perpolirent.

Laudabilis priſeorum principum conſuetudo.

Alexander certè ſecum habuit Ariſtotelem, Darius Plotinum, Auguſtus Piſtum, Pompeius Plautum, Titus Plinium, Adrianus Secundum, Traianus Plutarchum, Antonius Apollonium, Theodoſius Claudiuſ, Severus Fabacum, ait noſter Gueuarra, quem etiam à conſilijs habuit Carolus V. nunquam inter-

Hic vltor fide aliena nempe R. P. F. Antonij Gueuarræ premio ſpeciali horologij ſui ad Caſ. rol. V.

monituræ memoriæ Imperator.

Regum olim filij Philoſophos vt patres colebant, parentumque inſtar benè dicendi viuendique magiſtros venerabantur.

Epaminondas Thebanorum Princeps Lyſide & magiſtro & conſiliario utebatur. *Aemyl. Prob.*

Achilles Phænice, magiſtro & laborum comite, vt vult Homerus; vt verò *Ælianus*, Chirone utebatur, metuens virgæ tam grandis *Achilles*.

Sic Dionyſius Platone, ſic Cyrus Xenophonte, Darius Herachito.

Alexander ipſe exacta pueritia, quinquenniũ ſub Ariſtotele Doctore ſubcreuit, authore Iuſtino.

Cæſar Ariſtonis ianuam, Pompeius Cratippi frequentârunt.

Carolus V. Imper. opt. Ludouicæ Viuæ carum habuit. Non enim iſti imperare & regnare, ſed rectè imperare, cupiebant.

* *ij. Prudens etiam Herodes, qui Doctorem à Doctore tam ſcite diſcreuerit.*

Prudens etiam Herodes noſter, qui Doctorem à Doctore diſcreuerit.

Non libenter quemlibet audiebat, ſed eum, ſed Iohannem, & hoc duplici nomine tum Eloquentiæ, tum Sanctitatis.

* *Eloquentiæ*; In labijs enim Iohannis haud dubiè ipla Suadela, vt velut perſuaſionis Dea, reſidebat, legationi tantæ planè neceſſaria.

Itaq; fiebat, vt quaſi ſauis diſtillans labia eius eſſent, eniſ *in lingua eim* apparent.

Caſ.

Barone

* Sanctitatis quoque; sciens eum virum iustum & sanctum, me iuebat, custodiebat &c. ait Mar. c. 6. Et libenter eum audiebat.

Psal.

Ipse enim erat lucerna ardens & lucens.

Ignis à facie eius exarsit, carbones succensi sunt ab eo.

Maximi enim sic semper etiam ab improbilissimis integritas suadentis. Itaque rectè utrumque a Concionatore ambitur, & eloquentiæ laude, & sanctitatis opinione apud suos valere, ut hac velut esca inescatos pisces rationales Deo piscari possit. Primus discendi ardor nobilitas est magistris, ait Ambr.

Populi tumultuantes, pietatè grauem ac meritis si forte virum quem

Conspexerit, silent, arreptisque auribus adstant:

Virg. l.
Aeneid.

Ille ibi vrat, illic secer, gratior tandem est futurus, illis blandiloquentiæ affectatoribus, & vuluit adpositoribus sub omni cubito manus, qui iustificat impium, qui dicunt pax pax, & non est pax

Refert. n.
multum
eccius
sis audi
tor.

Et verò interest multum, eorumque, Stoicorumque aut Platonicorum, an Epicureorum omnia ad voluptatem trahentium, assiduus auditor fias.

Vtraque enim, & quæ pessima, & quæ optima Magistris ipsis insunt, æquè auditoribus sensum quidem, sed penè indelebiliter adfricantur.

Quam multi eluendis coloribus, sub Magistris vitiosis, tincti sunt! quam multi studiose, studiose dediscenda, didicerunt!

Quintilian. lib. 1. inst. c. 1. Leonides Alexandri Pedagogus, ut à Babylonia Dionese traditur, quibusdam eum vitis imbuit, quæ robustum quoque, & iam maximum Regem ab illa institutione puerili sunt profecuta.

Plinius Sec. lib. 2. ep. 47. Rectè quandam sibi chara sceminam, de filij institutione sic hortatur; Tam cum impiciendus Rhetor Latinus, cuius scholæ seneritas, prout imprimis, castitas consuet.

Ibid. In hoc lubrico ætatis, non præceptor modo, sed eos etiam rector que querendus est.

Quod sunt corporibus ianitores, hoc animis aures nostras

nostra. Ergo ut illi hospitem hostem arceant, amicum admittunt; sic aures non nisi sanos Doctores admittant, pestilentes excludant, & dicant; *Cantica lyre tue non audiam.*

Amos. 5.

Quod os erga cibos corporis, hoc aures præstent erga cibos mentis.

Ioh. 12. *Nonne auris verba diiudicat, & fauces comedentis saporem?*

Ergo sicut os non nisi cibos salubres, & corpori profuturos admittit; sic nec aures vilius disciplinam admittant, quam non sciant salutarem; saltè à Iohanne & vito, qui vel sciat, vel putetur, a multis, iustus & sanctus, aut (ut minimum) non corruptus, proficisci.

Gregulos ita explodat, *Aufer à me tumultum carminum tuorum, cantica lyre tue non audiam.* Amos 5.

Ad scurras *sepi aures tuas spinis*, aut cera cum Vlyssè obtura, aut cauda cum aspide, ut non exaudias vocem *venefici incantantis sapienter* imò insipienter, & noli audire *verbum nequam.* Eccl. 28.

An nondum videmus, quod quidam *Oratores novi, adolescentuli*, & fastum toto gestu, & pompam ibique spirantes, (ex quo audiri ceperant) *labefecerunt Rempublicam*, ut Cicero loquitur: quod simulationes, dissimulationes, Politicorumque omnes artes inuenerunt, & ipsas Diaboli pompas in Baptismo abiuratas, penè reuexerunt?

Herodes ergo prudens, qui cum delectu Concionatores audiuit, Ioannem inprimis, *sciens eum virum iustum & sanctum*, magno rursus Prædestinationis suæ argumento.

* *ijj Dignus magnis progressibus.* Nam non vltimus ad progressum, in quacunque disciplina, est gradus, Magistros colere, reuereri, ac libenter audire.

Herodes dignus magnis progressibus.

Quintilianus l. 2. iustit. Orat. *Discipulos id vnum interrim moneo, ut Praeceptores suos non minus quam ipsa studia ament: & parentes esse non quidem corporum, sed mentium credant. Multum hæc pietas confert studio.* Nam ita libenter audient, & dictis credent, & esse similes concupiscēt: in ipsos denique cæteris scholarum *lati & alacres conuenient.*

Emendati non irascuntur; laudati gaudebunt. ut sint charissimi, studio merebuntur. Nam ut illorum officium est docere, sic horum præbere se dociles. alioqui neutrum sine altero proficiet. Et sicut hominis ortus ex v. roq; gignentium confertur, & frustra sparsis semina, nisi illa præmollius fouerit locum: ita eloquentia coalescere nequit, nisi sociata iradem accipientisque concordia. Deinde quia dictum est, *Quærite & inuenietis; pulsate & aperietur vobis.* Et; *Beati qui surgunt, & sicut iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.* Ergone frustra putemus Herodem, etiam hinc, hæc inter prædestinatos conscribendum?

Emendationem Herodis non parua

* 4. Emendationem Herodis indè non exiguam; Et audito eo multa faciebat. Marc. 6. In auditu auri diuiti mibi. Plal.

Non paucula de multis, sed multa omninò faciebat, utinam & omnia! Nam qui offenderit vel in vno, eius est omnium reus. Iac. 1.

Quorsum 99. Thebarum portas claudere, si potest hostis intrare, centesima bipatente?

Quorsum quassatæ nauis hunc & istum hiatum sarcire, si petire potest vnus negligentia?

Herodes tamen ex pessimis verbi Dei auditoribus qui audito Iohanne multa faciebat.

Rom. 2. Non enim audiuores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur.

Iacob. 1. Qui perstexerit in lege perfectæ libertatis, permanferit in ea, nò auditor obliuiois factus, sed factor eius, hic beatus in facto suo erit.

In ignos Auditores.

Luc. Beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. Quam multis noster Herodes sanctior! Ecce in auditu vno Iohanne multa faciebat, multa in se conciebat &c. ex nostris pleriq; auditis iam tot ex omnibus Concionatoribus, Pastoribus, nihilo tamen ceteri meliores, an non & fortè deteriores?

Nullis neq; concionibus, neq; monitionibus edam non magis quam equi refractarij calcaribus, & asini clitellarj tunfionibus, incitantur.

Scholæ multi iã, nò vitæ, discere proh dolor! videtur. Et fortè nec scholæ quoq; sed voluptati, ut qui

ras & musicorū voces audiunt, non vt cantare etiā discant, sed vt transeuntibus sonis aures animosq; duntaxat pascant; vel vt quidam, qui tympanorū ac tubarum sonis delectantur quidem, sed non ad pugnam.

Templa & Conciones haberi iā dicas, pro quibusdā honestis otij diuersorij, vel eloquentiæ gymnasijs.

Stulti profectō illi omnes, & similes speculorū perpetuis inspectoribus, numquam tamen renuntiatas bona fide à speculo non mendace maculas, de facie spongia detergentibus.

Iacob. 1. Si quis auditor est verbi, & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum natiuitatis suæ in speculo. considerauit enim se, & abiit, & statim oblitus est qualis fuerit.

Quorsum mulier consulat speculum, si non est vel crines, quos indecenter sparsos speculum renuntiat, collectura aut discriminatura, vel faciem atratā multa lotionē mundatura?

Quorsum quisquam vel legat vel audiat verbum Dei, si ad eius normam non est distorta directurus, id est nihilō indē melior reuersurus?

Clamoribus tot nostris, & Patrum nostrorum, ex hoc alioq; suggestu editis, quis sua priuatus, quis Reipub. vicia Magistratus emendauit?

Nobis illisq; hætenus fauces tantum raucuerunt, vobis aures occalluerunt; vicia verò nihil, aut perparum, elanguerunt.

Quid verò de reliquis sentiam⁹, qui ab audito Ioā. etiam abeunt deteriores? quibus Christus in verbo per nos suo non sū resurrectionem est, sed in ruinam quibus veritas non odor vitæ in vitam, sed odor mortis in mortem: qui etiam fiunt quauis curatione semper ægriores? & vt equi recalcitrantes, quo plus calcaribus vrgentur, huc plus retrocedunt?

Seruus sciens voluntatem Domini sui, & non faciens, plagis vapulabit multis, quis nescit?

2. Pet. 2. Melius erat illis non cognoscere viam Iustitiæ, quam post agnitionem, retrorsum conuerri ab eo, quod illis additum est, sancto mandato.

Herodes noster id vidit, qui *audito Ioanne* tam *malis* faciebat.

Herodes fortasè ita ex dictamine Iohannis, *malis* in regno *faciebat*, vt Reges Persarum, ex Magorum, est, Sapientum suorum præscripto: Nam Plinius ait *Magiam, in Oriente, Regum Regibus imperasse*; vel, vt Reges Æthiopiæ & Ægypti, ex Sacerdotum & Sapientum consilio, ad tempora vsq; Ptolomæi secundi.

Vti Herodium ferunt, quo die Aquilam auium *reginam* clamantem inaudierit, eodem non prædantur ne egredi quidem; sic arbitror nec Herodem *ausum* male agere, neq; in Deum, neq; in homines, quocumque die rationalis huius aquilæ, id est Iohannis *ausum* stri, clangorem in concione aut colloquio inaudire.

Quapropter quis non hæctenus illum in prædantur natorum numero putat recensendum?

Non aberat profectò longè Herodes, rebus ita *stratibus*, à regno Dei.

III.

Herodias
Herodi
valde dif-
similis.

Herodiadem contra nullas omnino: Baptistã fuisse factam
Conciliatorem; & cur.

Vide autem morum disparitatem, in duobus *matrimonij*, imò adulterij iugum trahentibus.

Erat Herodes Iohannis obleruantissimus; Herodias contra *insidiabatur ei*, & volebat eum occidere non tantum à quocunq; illum occidi contèta; expetebat diem opportunum, naçta, filia præcepit *matrimonij* petere, quam sacrum exosissimi Baptistæ caput, quæ omnia Deo benè iuuante suo loco sigillatim sequentibus exponemus.

Et quidem illa tantò nequior, quòd Iohannes Herodiadem recta verbis petebat, sed Herodes *re eam*: insinuans ferè non ab Herodiade Herodiam, sed ab Herode Herodiadem, alioqui ad virum *redituram*, teneri; Herodiadem non aliud quàm *impetisset?*

Nec verò etiam lego, illam ex ore Iohannis durum illud (NON LICET TIBI &c.) audisse, sed potiùs relatu vel Herodis, vel parasiti alicuius didicisse; non enim indicat textus illam ad concionem Iohannis vel vnam accessisse, etsi satis opinabile, ab Herode carpen- te deductam.

Ita femina viro crudelior in Baptistam fuit. Ty- ranno Tyrannior, ipsoque Nerone Neronior.

Quomodo illam misereri adflictorum credã, quæ ipsam carceris afflictionem Baptistæ conciliãrit: *en- uis enim Iohannem Herodes propter Herodiadem, id est vno sensu, illa sollicitante, & instante, pacẽ alioqui nullã domi cum illa, nec noctu, nec interdiu, habiturus.*

Profectò mihi Herodias videtur vnde quaq; à classe prædestinatorum longè alienior, quàm Herodes, cù in Herode multa Electorum signa iam viderimus; in Herodiade nulla hæctenus, quantumlibet vestigan- do possim reperire.

Alienior à numero prædesti- natorum, quàm ipse Herodes.

Desperatissime certè valetudinis argumentum est, cum æger non modò à medicina qualicunq; , sed etiã à medico sic abhorret, vt extinctum velit; cum medi- cum phrenetici instar, quã potest, mordet.

Sed de Herodiade, & eius insidijs in posterum pau- lò latius.

Cæterum Baptista noster, hæctenus Concionator fuit foelicissimus.

Baptista felix Cõ- cionator,

Auditiozem .n. habuit in primis magnũ, ipsum Re- gem, adtentum, beneuolum, atq; idcirco docilem.

Ouid.

Si excitat auditor studium, nõ modò multus, sed il- lustris,

Si exanimat lentus spectator, sedulus instat; ecce Ioan- nes vritur & Rege, & sedulo, nec solum patienti, sed & libenti Auditore. Audit, Regius Concionator, Re- gis auricularius, Regis rector, & (pænè dixi) Regis in- cantator, ita Regem auribus captum diuinis suis con- cionib; , & vita diuiniore tenebat. Vt cæteris Audito- ribus caruisset, poterat Rex illi esse multorum instar.

Horat. l. 2 ep. 1 Propter Auditore illustrem & beneuo- lentem,

Antimachus Clarius poëta, cum conuocatis audi- toribus, legeret eis magnum illud, quod nouistis, vo-

lumen suum, & cum legentem omnes præter Platonē reliquissent, *legam*, inquit, *nihilominus*. Plato enim mihi *unus instar est omnium*. M. Tullius in Bruto.

Epicurus, cū vni ex confortibus studiorū suorū scriberet, *Hæc*, inquit, *Ego non multis, sed tibi: satis enim dignum alter alteri theatrum sumus*. sent. l. i. ep. 7.

Vt ad Ioannem audiendū non Publicani, non mercetrices, non milites, non omnis Galilæa & Ierosolyma confluisent, erat cur hoc Auditore & Rege, & tā beneuolo, & in tā multis obediente content⁹ esse posset.

Magnū est iuxta vetus puerb. *Athletā tacuisse Herculis Principibus placuisse viri non vltima laus est.*

Vno vtor Auditore? sed Rege, sed Magdalena &c. quos vel solos capere, abundè prædæ est.

Trahere poterat ad Ioannem ea fama, quòd tam libenter eum audiebat, populos vnde quaque omnes, eius sanctitate & doctrina non traxisset.

Nam Regis ad exemplum totus componitur orbis. *quod Regi placuit, lex est*, per frequenter.

Dionysius Tyrannus cum libris, factus est Platonis Auditor? nemo non Aulicorum comitatur.

Quanto putatis intus gaudio exultabat spiritus Joannis, non tantū quia Rex libenter eum audiebat, & seruabat, sed etiā, & maximè quidem, quòd Rex ibi virtutem in virtutem; quòd audio eo multa faciebat!

Hæc sperata mellis, Auditores, mirè nos alit agricolas spiritales, & valdius oblectat laborantes, cui non iam tantum speratur, sed quasi manu tenetur, in horreo Domini constituitur. *Hæc spes me confidit est in humilitate mea.*

Auditores plerumq; multos, & nostri obseruantes & libentes habemus quidem, sed hoc tantū: facti vbi sunt? Numerari non possunt nō præ multitudinem sed paucitate. *Non est forsitā vsq; ad vnum: Nonne mandati sunt, & nouē vbi sunt: Non est inuētus qui rediret & daret gloriam Deo vitæ conuersione nisi hic aliter*

Psal. 68.

Rom. 10.

Isa. 65.

Nulline nostrū aliquādo dicere est, *Laborant clamoribus & fatis sunt fauces meæ: Et, Tota die expandi manus meas ad populum non credentē, & contradicentem mihi;*

est qui velit reuerti? *non vrare* videmur a fello

Fabellam iurdo. & Æthiopes vano conatu lauare.

*Si mutare potest Æthio, s pellem suam, aut pardus varietates
sua; & vos poteris benefacere cum didiceris malum.*

*Audito eo multa faciebat Herodes. At, prohi pudor! quis
tot cogitans, tot maiorib⁹ nostris, & me toties è sug-
gestu auditis, vel tantillum fecit? vel latum vnguem
promouit? vel filium vnum de pompis luxuq; vestium
&c. deposuit, vnde nos miselli agricolæ, & hominum
piscatores, tenuiter, quasi de capto pisciculo & exi-
gua saltem præda, latari possimus?*

Quid luxui publico propter nos ademtum? quid
conuiujs? quid vastis illis & immanibus poculis, ve-
ris nostri homicidis, & valetudinis humanæ tyrannis,
quæ nunc passim tota pænè Europæ Septentrionali,
tam specioso, quam falso Valetudinum nomine in or-
bem omnibus æquè, at nimia iniquitate, eporanda
circumferri solent, detractum? an non fortassis & ali-
quid additum?

An illis subrogata simulacri mortis (vt quondam a-
pud Ægyptios) in orbem gestatio?

An æquè auditur Christus dicens, *Bibite ex eo omnes,*
vt biberis, nescio quis pororum Imperator, dum æ-
quos omnes haustus ex eadem patera imperitat?

An de veste, vel aureum filû, vel serica simbriola di-
gitu duntaxat vnum lata, detracta aut rescissa est?

An adolescentuli isti comtuli, & nunc pænè instar
monachorum tōsi & coronati, aut viri Turcicos mu-
staces in barbis adfectantes, tantil' u ad veterem ton-
dendi ritum adhuc redierunt? an potiùs de nouis rur-
sus tondendi artibus cogitârunt.

An adolescentulæ (pænè dixi meretriculæ) de radijs
illis, imò dentibus capitarum suorum, capitalibus sa-
nè, & canû, aprorum, leonumq; rictu formidolosio-
ribus; aut de caruleis seu amethystinis lactucarû, ve-
laminum, dextariolorum &c. tincturis, imò animarû
infecturis, & veris catulientû horis qui quâ remise-
runt? imò an matronæ ipsæ, quib⁹ non iâ his artib⁹ ma-
ritus quærendus est, ni secundum velint, & tertium?

An his & illis ex illo erectorum dentium ordine, vel vnus casu cecidit, vel sponte erutus est?

Ex S. Dionysio A. Alexandrino apud Euseb. l. 6. hist. Eccl. c. 34. secundum versionem Rufini c. 31. Quomodo cum Apollonia virgine Alexandrina sub Decio Imp. sibi viuos oris dentes contundi, euelliq; pro Christo patientur, quæ insensiles illos velaminu tantum suorum, in gratiam tot animarum illorum morsu rabientium tandemque Deo morientium, dis-
suerunt, neq; deponere?

Dentes earum arma & sagittæ.

Cornuæ illæ, & radiosæ facies, non Moysi, non Solis, aut Lunæ, sed Lenæ, non ex consortio sermonis Dei, sed ex consilio Diaboli, animis nostris infestiores, quæ taurorum iratissimorum cornua nostris corporibus

Quid de Reip. peruerso regimine, quisquis eam gerit, remittit?

Quid de insolentia, & concussionibus, & rebellionibus miles?

Quid de regij ararij explicatione Quæstores, Pedagadores &c remiserunt?

Horat. Æquè, post tot clamores & indè nostros dolores iliacos, iliacos intra muros peccatur, & extra, curauimus Babylonem, & non est curata.

In nomine Domini ex corporibus hominum demonia eiecimus, vitia ex animis vix possumus.

Vt libenter nos quoque aliquando, per gratiam Dei, audiant multi, vbi est tamen etiam Herodes aliquis, qui non dico multa cum Herode isto, sed vel quid vnum & tantillum, auditis nobis fecerit: tantillum in vita correxerit?

O labores nostros vanos, frustra que susceptos! Non terram nos miseri sæpè, sed arenam, sed saxa videmus incolere.

Non in terram bonam, sed super petram, sed in arenam semina spargere videmur, ita steriles sæpè sumus & operum infecundi, nunc Auditores nostri.

Quis mihi der? imò, da tu mihi hoc, ò bone Iesus (quoniam neque qui plantat, neq; qui rigat, est aliquid, sed qui incrementum dat Deus): da, inquæ, vt erubescens mihi aliquis, se ab Herode & Rege & Tyranno præcedat in reg-

in regno Dei, secum dicat; Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam aliquid fructus, & vitæ correctio-
ris,

Vexatus toties ranci Theseide Codri, id est. toties hoc aut isto Patre auribus meis verbum Dei detonante, atque inculcante? Venio nunc, iam iam facio, iam iam me emendo.

O me terque quaterque beatum, cum vel de-
strum vno hoc audiero, aut videro!

ECHO
CONCIONIS V.

THEMA. *Cum autem corripiretur Herodes ab illo de Herodiade uxore fratris sui, & de omnibus malis que fecit. Luc. 3.*

Facta repetitione visitata, sic propositum; Diximus iã de Baptista gratia prima apud Herodem & Curiam, ad hunc primum quasi Tragediæ huius nostræ Euange-
licæ actum, uti proposueramus, absolvimus; Itaque ad secundum, qui est de mutatis eius rebus, & causa vinculorum, nunc progrediemur.

- Dicendum er-
go hodiè mi-
hi
- 1. Officium Concionatorum periculosum esse; & an in Potentes quoque ius dicendi habeant;
 - 2. Quomodo corripendi Potentes;
 - 3. Quomodo & ubi Herodem Iohannes corripuerit. AVE.

I.

Officium Concionatorum periculosum esse; & an in Potentes quoque ius dicendi habeant.

Antigonum Regem ferunt, cum ei regium diadema offerretur, diu multumque illud, antè quam capiti imponeret, considerasse, ac tandem in similem vocem erupisse! O pretiosum pannum! Si quis tamen penitentiæ paulò te nosset, nunquam, ne de terra quidem, te iacentem esset sublatum etc. Optimè id quidem, & meritiissimè.

Sed sensu meo, de officio præcursorum ac prædicatorum verbi Dei idem vel pari, vel æquiori iure sit dicendum.

G 5

Est

A concionandi officio deterrere possunt tria,